

Posudek vedoucího diplomové práce:
Téma práce: Soukromoprávní nástroje ochrany životního prostředí
Vít Halamíček

Diplomová práce Víta Halamíčka na téma „Soukromoprávní nástroje ochrany životního prostředí“ má celkem 82 stran, **počet znaků vlastního textu práce je 195 048 znaků včetně mezer a poznámek pod čarou**. Práce se skládá celkem ze sedmi dále členěných kapitol a nečíslovaného závěru, seznamu použitých pramenů, česky a anglicky psaného abstraktu s uvedením klíčových slov v českém a anglickém jazyce. Práce tak splňuje veškeré požadované formální náležitosti. **Byla odevzdána 24. května 2024.**

- 1. Aktuálnost tématu.** Zvolené téma považuji za vysoce aktuální. Aktuálnost je dána zejména společenskou významností tématu ochranu životního prostředí z perspektivy soukromého práva. V popředí tématu stojí řešení vztahu vlastnického práva a ochrany životního prostředí a dále pak vztahu ochrany osobnosti a ochrany životního prostředí, tedy hodnot požívajících ústavní ochrany. Zejména řešení vztahu vlastnického práva a ochrany životního prostředí, často ve formě střetu dvou ústavně chráněných hodnot, patří mezi důležité a časté otázky, kterou řeší právní teorie i aplikační praxe. Téma práce nabízí celou řadu důležitých otázek právní teorie.
- 2. Náročnost tématu.** Materií, kterou práce zpracovává, považuji za poměrně náročnou. Diplomová práce se zabývá složitými vztahy ochrany životního prostředí, vlastnického práva, ochrany osobnosti a otázek náhrady škody tedy vztahy soukromého a veřejného práva, které vyžadují zejména znalost práva životního prostředí a občanského práva včetně ústavních základů těchto právních odvětví. Zároveň je k jeho pochopení a odpovídajícímu zpracování nezbytná práce s poměrně rozsáhlou judikaturou. Diplomová práce složitost tématu plně reflektuje.
- 3. Formální a systematické členění práce.** Práce je uspořádána do celkem sedmi kapitol, včetně číslovaného úvodu práce, uzavírá ji nečíslovaný závěr práce. Po úvodu se první dvě věcné kapitoly (kapitola druhá a třetí) věnují východiskům tématu. Druhá kapitola se zabývá vymezením životního prostředí, jeho ochrany a vztahy mezi soukromým a veřejným právem, třetí se pak věnuje teoretickým východiskům tématu, jeho ústavněprávním aspektům, postavení soukromoprávních subjektů při jeho ochraně a vymezení soukromoprávních nástrojů. Ve čtvrté kapitole se autor věnuje otázkám vlastnického práva z perspektivy životního prostředí, vedle vlastnictví jednotlivých složek životního prostředí se autor zamýšlí nad motivací vlastníka k ochraně vlastnitelných složek životního prostředí. Kapitoly 5. až 7. tvoří jádro práce. Autor v nich postupně analyzuje jednotlivé soukromoprávní nástroje ochrany životního prostředí: sousedská práva, institut náhrady škody a práva osobnostní. Závěr práce pak myšlenkově shrnuje výhody i nevýhody soukromoprávních nástrojů a jejich limity při ochraně životního prostředí. K zvolené systematice práce nemám žádné připomínky, práce je uspořádána logicky a umožňuje ucelené zpracování tématu, které odpovídá cílům práce.
- 4. Hodnocení práce - vyjádření k práci.** Diplomovou práci hodnotím po všech stránkách jako velmi zdařilou, zpracovanou na vysoké úrovni. Kladně hodnotím celkové pojetí a strukturu práce, která neopomíná žádné podstatné aspekty tématu a velmi přehledně představuje možnosti soukromého práva při ochraně životního prostředí. Analýza jednotlivých soukromoprávních institutů využitelných k ochraně životního prostředí si všímá všech podstatných aspektů. Současně se autor neobává vlastních názorů, zamýšlí se

nad možnostmi i limity jednotlivých institutů a nezapomíná také na jejich vztahy k veřejnému právu. V rámci rozboru jednotlivých soukromoprávních institutů se autorovi daří upozornit na problémové otázky a současně si všímá velmi důležitých aspektů vztahů těchto institutů k ochraně životního prostředí. V případě sousedských práv je to zejména materie privilegovaných imisí a dále velmi vhodná ilustrace využití sousedských práv k ochraně životního prostředí na příkladech hlukových imisí. V kapitole věnované náhradě škody si autor všímá obtížnosti prokazování kauzálního nexu, v kapitole o osobnostních právech se zase autor zamýšlí nad vztahem mezi ochranou osobnosti a ústavním právem na příznivé životní prostředí, kdy se ztotožňuje s názorem, že „*výslovným uvedením práva žít v příznivém životním prostředí v demonstrativním výčtu ustanovení § 81 Občanského zákoníku došlo ke značnému posílení významu čl. 35 odst. 1 Listiny, ač jak je uvedeno níže, vymáhání tohoto práva zůstane stále poněkud problematické.*“. Jednoznačně tak lze konstatovat, že diplomantovi se podařilo v úvodu vytyčený cíl práce „*zhodnotit, zda soukromoprávní ochrana věcí, respektive ochrana vlastnictví, může sloužit jako efektivní nástroj ochrany životního prostředí, případně jaké limity má tento způsob ochrany*“ splnit.

K grafické, stylistické a jazykové stránce práce nemám žádné připomínky.

Práce je zpracována na základě odpovídajícího množství pramenů, velmi vhodně a ve velkém množství využívá soudní judikaturu, přičemž všechny zdroje jsou řádně citovány.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autor si v úvodu své práce vytkl za cíl: „ <i>zhodnotit, zda soukromoprávní ochrana věcí, respektive ochrana vlastnictví, může sloužit jako efektivní nástroj ochrany životního prostředí, případně jaké limity má tento způsob ochrany. Přičemž u všech výše uvedených institutů soukromého práva bude také nutné zhodnotit jejich nejvýznamnější limit ve vztahu k ochraně životního prostředí v podobě dobrovolnosti využití daného a zákonem podloženého oprávnění.</i> “ Cíl práce se autorovi podařilo splnit.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce byla, pokud je mi jako vedoucí práce známo, vypracována samostatně. Diplomant práci se mnou opakovaně osobně konzultoval. Prameny jsou řádně citovány. Protokol kontroly (turnitin) uvádí celkovou míru podobnosti 19%, shoda s jednotlivými zdroji je v jednom případě 3 %, v ostatních 1% a méně než 1%.
Logická stavba práce	Výborně
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Výborně
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Výborně
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Výborně
Jazyková a stylistická úroveň	Výborně

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Návrh klasifikace a doporučení k obhajobě: Diplomovou práci Víta Halamíčka doporučuji k ústní obhajobě s navrženým stupněm hodnocení **výborně**.

Otázky k obhajobě:

1. Jaká osobností práva považujete za nejperspektivnější z hlediska ochrany životního prostředí a v kontextu vývoje judikatury ESLP.
2. V práci se věnujete problematice kauzálního nexu ve vztahu k škodám na životním prostředí, v rámci obhajoby se této otázce věnujte podrobněji. V tomto kontextu se vyjádřete k problematice kauzálního nexu při posuzování vztahu mezi znečištěním životního prostředí (např. ovzduším) a škodou na zdraví.

V Praze dne 26. 5. 2024

Doc. JUDr. Martina Franková, Ph.D.